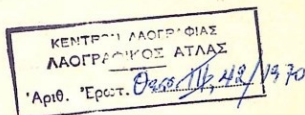

42

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΑΣΤΡΟΝ

A.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Οκτώβριος 1969 / 14/4/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... *Λαϊκός...*
(παλαιότερον ὄνομα: *Αρχήφωσα*.), Ἐπαρχίας ... *Μαρίνης*,
Νομοῦ ... *Μαρίνης*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Σπύργιος*
Κωνσταντίνος... ἐπάγγελμα ... *Σιδερέας*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Λαϊκός*... *Μαρίνης*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *2.6.*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Σπ. Σπύργιος*... *Σπύργιος*.
.....
ἡλικία. *60*..... γραμματικαὶ γνώσεις *Μαθηματικά, Λογισμὸς*
..... τὸπος καταγωγῆς *Λαϊκός*...

Β) **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** **ΑΘΗΝΩΝ**

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Διὰ βοσκήν: Λαϊκός, Λαϊκός, Ριζοεικός.*
Μαυροί: - Κορυφία - Πουρναράι.
Διὰ βοσκήν: Μαυροί, Χαλκίδα, Μύστα, Μωανά -
Βοτρυεῖ - Γουρνοκρυφά.
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ... *Λαϊκός...*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
... *Εἰς: Ἕλληνας, γαιοκτήμονας*.....
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; ... *Ο. πατήρ... διατηρεῖ... τὴν περιουσίαν του...*
συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον, τὴν εἰσὶν του.
..... *ἡ δὲ... διακρίνεται μετὰ... εἰς... θάνατον... αὐτοῦ.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Ἄνδρες... εἰς... ἀμφοτέρας... Γεωργικὴν κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναι... ὑπάρχει... τεχνίται...* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Φυλακί... ἀγρότες... ὡς... ἄτομα... .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *Ἐκκατόρες* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Ἄρχα... ἀπὸ... ἰσχυροί... .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς... εἶδος...* .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐργάζαι... ἐποχικῶς... ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες... ἀπὸ... διαφόρους... ὁρεῖς... ἰσχυρῶς... εἰς... ἐργάματα... ἡμερομίσθιον... εἰς... χρήμα... .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Ναι... .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; .....

Ναι... .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

Ναι... .....

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

... Πλαζαίονες... το... χωράφια... ἐξισαίνακο.
... μὲ... Ἰνιάκη... κόπρον...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... το... ἐτος... 1940

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

το... σιδηροῦν ἄροτρον το... 1910 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ 1925

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... ἐκ μηχανοποιείου το... μονοφτερο ἄροτρον

το... εἰσέλασιν... κατεσκευάσθη... εἰς το... ἔργον αὐτοῦ.

το... κατεσκευάσθη... εἰς το... ἔργον αὐτοῦ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Πείραγμα... 4... Ἰ.ν.ι... 7. Πείραγμα... 10... Ἰ.ν.ι.

2. Βάσις... 5. Ἰ.ν.ι... 8. Πείραγμα...

3. Βάσις ἄροτρον... 6. Ἰ.ν.ι... 9. Πείραγμα...

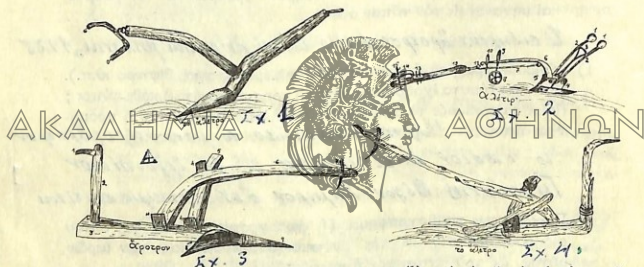

Ἐχρησιμοποιεῖτο το... παρασκευάσθη εἰς το... ἔργον αὐτοῦ.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἰ.ν.ι... το... ἐτος... 1945

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Ἰ.ν.ι... το... ἐτος... 1922

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων) *το' ἔτος 1920...*
- 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ..... *το' ἔτος 1910.....*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
..... Πραυμιός... Τζαυργάς... ἡμέραν.....
..... Δίκ... Χρησιμοποιοῦνται.....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.
- μετὰ τοῦ ἀρχαίου καὶ ὀνομασίας τῶν μερῶν*
1. <i>Χιροζάβα</i>	6. <i>Πατάρι</i>	11. ....
2. <i>βάσις χιροζάβας</i>	7. <i>Ζυγός</i>	12. ....
3. <i>βάσις ἀρότρου</i>	8. <i>Φ.τζερὸν</i>	13. ....
4. <i>Πατάρι</i>	9. <i>Σ.π.έ</i>	14. ....
5. <i>Πατάρι</i>	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

...! ἔχρημαι με τοιοῦτο... μιᾶς... μορφῆς... ὕνι... δια...
των ἀροτρίων... ὅλων τῶν εἰδῶν... χωρ... χωραφιδῶν, ὡς...
... τοῦ... μακροτέρου... ἐνισχυόμενος...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... ἀρότρου...

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Πριόνι... ξυλοφάρι... ξυλοφάρι... ἀρίδα,
ξυλοφάρι... καὶ... καταρτία...

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Χρησιμοποιεῖται. π.χ. βοῦς... ἵππος... ὄνος... χρησιμοποιεῖται*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ..... *Δύο ζῶα* .....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; ..... *Ὁ ζυγός... ἦτο ἀναγκαῖος* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

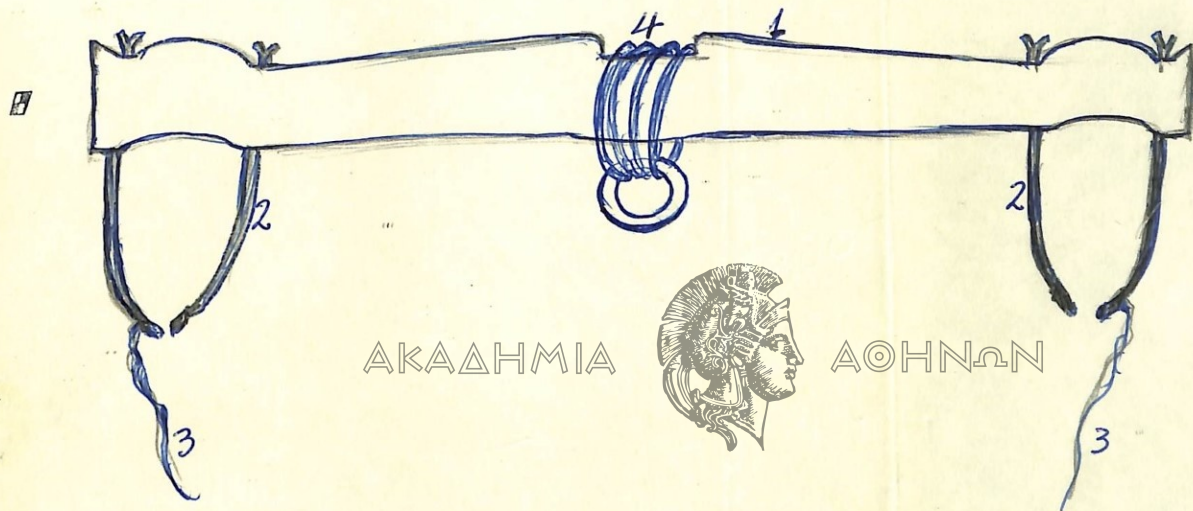
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. .... *Ζεύλα. Ζυγός* .....
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). .... *Ὀνομαζέται... λούρα... καὶ... προσδένεται... εἰς αὐτόν... τὸ ἄροτρον... διατ... καὶ ὄργωμα* .....
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Δι' ἑνὸς ζώου* .....
- Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

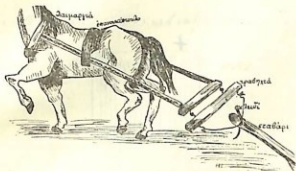
Σελ. 6 ερωτ. 9

1. Στοιχ
2. Στοιχ
3. Στοιχ
4. - Στοιχ

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ, ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

.. Παιδιά μου... ἀρκτε... ὁ ἄνδρας... ἡ... ἡ...
 .. γυναῖκα... καὶ... ἡμερὴς... ὁ ἄνδρας.....

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ! Ἐποκομίσθητε καὶ εἰς τὸ...

ἔδαρε... ὁ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 βόδια... εἰς... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 καὶ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

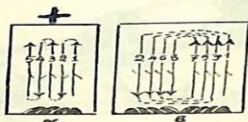
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεὺν ἄροτρον.....

... ὁ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

... με... ὁ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Παλαιότερον... καὶ σήμερον... τὸ ὄργωμα... ἐγίνετο...
 με... αὐλακίαις... κατ'εὐθείαν γραμμὰν, ὡς... το... εἰσαπείδω...
 (α) ... σχεδιάγραμμα
 ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);*

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίων, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);
- Ἐγίνετο... με... ντάμιες...
 Σήμερον... με... ντάμιες*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ ἀροτρον; ...

Οὐκ... σκαπάνη... σκαφίδεια...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ, κλπ. ...

Πλαγίως... αὐτόμην... καὶ... σήμερον...

Τὸ Γεῖνῆμα γὰρ τὸ ὄργημα ἔχεται ὁμαδία
ἀπὸ τοῦ περὶ. Πάντα παρὰ τα.

ὅτι ὅμοιο οἱ γινώσκοντες ἐπιδεικνύμενοι.

Φυγὰρ μου θαμνοὶ θαμνοὶ

καὶ θαμνοὶ θαμνοὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

καὶ θαμνοὶ καὶ θαμνοὶ

Μὴ εἶδες μὴ ἀγνοῖς τὸν ἀγαθὸν μου
εἰ τι τρανὰ καὶ οὐκ εἰ τι τρανὰ
τίς ματαία τὸν περὶ καὶ τὰ διὰ μου
τίς χερσὶν τὸν περὶ καὶ τὰ διὰ μου
γενέσθαι.

Κατά τὴν βραδὴν διατρέχει ἡ ἔξω περιβόλια.

Τὴν πρωτὴν ἡμέραν τῆς βραδὸς ὁ κἀνὲς γεωργὸς
ἐξάγει 2-3 σκαλὰς ροῖδα, ἀφ' οὗ καὶ ξεκρίνει ἀνα-
μείωνε τὰ βυρλιά μὲ τὸν αἰσὸ τοῦ σταριού, μό-
λις βυρτωθῶσι τὴν πρωτὴν περίαν αἰσούρου ἐπὶ
πυράφι ἐξέρχεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ὅταν εἶναι τὸ ροῖδο κόνινο
καὶ τὸ αἰσὸ γερμάτο
ἐπὶ καὶ ἐν σταράμι μου
Τὸ φρούτο αὐτὸ καὶ μολδὸν

Ὅταν δα' ἐρεῖν ἡ μέρα σου
Νάριω καὶ σὲ περιώω
Τόσα βαμμά σταράμι μου
δάδιζα καὶ γερμάω

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .... *Δημητριακῶν... καὶ...*

... *εἰς... ὡς εἶτα... μέρα...* .....

Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ τότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ., καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. .... *Παλαιότερον... ἔργον... εἰς... ὀργώματα... ἔκ... ἄν... μῖνα... ἡμέρας... (ἡμεῖς) καὶ... ἔκ... ἄν... μῖνα... ἡμέρας... ἢ... ἡμέρας... (διημέριον) ἡμέρας... γίνονται... μέρα... ἔκ... ὀργώματα... καὶ... ἄν... μῖνα... ἡμέρας... ἢ... ἡμέρας*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... *εἰς... ὡς εἶτα... μῖνα... καὶ...*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

... *εἰς... ὡς εἶτα...* .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... *Παλαιότερον... εἰς... ὡς εἶτα... ἔκ...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ *δισάκι*· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

... *τὸ δισάκι... ἡμέρας... ὡς εἶτα... μῖνα...* .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

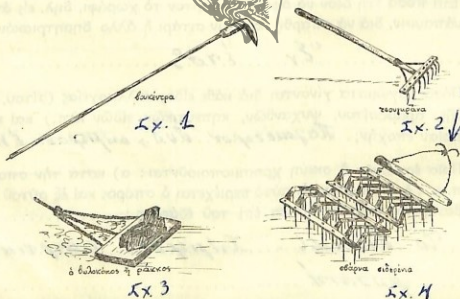
...Μὲ...σιδηρᾶν...ἰσοπέδωσιν...τοῦ χωραφιοῦ...
...εἰς...καὶ...ἔχ...ἀντ...καὶ...βουκέντρ...σδ....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .....

...τοῦ...χωραφιοῦ, μὲ...εἰσάγν...σιδηρᾶν...σδ....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή...τοῦ ἀγροῦ...τοῦ...δὲν...εἰσάγν...δρῶν...
...εἰς...τοῦ...καὶ...τοῦ...κα....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

...*Ὁ. μικρομύς*... *διὰ... ωρεωμένη*... *ἔδαφιν*.....
 ...*Ἡ. Ἐσφίσα*... *διὰ... ἐκκεννωμένη*... *μαζαρά*... *ἔδαφιν*,
 ..... *Δακτύλιον*... *πρὸς μακροτέρω*... *ἐκκεννωμένη*...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

..... *Πυρκαϊάς*... *ὁ. Τεχνολόγος*... *δ.κ.*... *ἔχει*
 ..... *βοηθῶν*.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους:

... *ὁ. Ἀφροδίτη*... *καλλιέργειαν*... *πρὸς τὴν*...
Παύλα... *ἐκαλλιεργεῖται*... *διὰ τὴν*... *ἐσφίαν*... *ἀσφίαν*...

Ἡ. μαζαρά... *ἐκκεννωμένη*... *διὰ τὴν*... *μαζαρά*... *ἐκκεννωμένη*...
στὴν μαζαρίαν... *ἐκκεννωμένη*...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... *Ἡ. ἀφροδίτη*... *Περιοχή*

Ἡ. μαζαρά... *ἐκκεννωμένη*... *διὰ τὴν*... *μαζαρά*... *ἐκκεννωμένη*...
στὴν μαζαρίαν... *ἐκκεννωμένη*...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ....

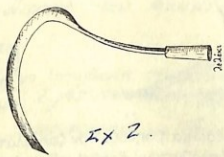
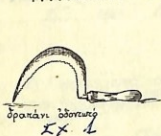
..... *ὁ. ἐκκεννωμένη*... *διὰ τὴν*... *μαζαρά*... *ἐκκεννωμένη*...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακὰ. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 με... δρεπάνι... ὀδοντωτὸ... μέχρι τοῦ...
 ἔτος... 1920... μαχαίρα... με... λεπίδα...
 ... 6x... 1... καὶ... 6x... 2...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

... δὲν ἦσαν... εἶναι... ἐν... χρήσει...
 ... ἄλλα... μέσα... θερισμοῦ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). .. ἔθερίζοντο
 καὶ θερίζονται με κόσσες ὡς ἡ πατωτέρω

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ... ἦ... θ. κ. αἰ... τοῦ... δρεπανιοῦ... ἦ... τοῦ...
 ... ὀδοντωτὴ...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγето;.....
 ... ἦ... χειρολαβὴ... ἦ... τοῦ... Σιδηροῦ...
 ... ἦ... σιδηροῦ... αἰχμῆς... ἐξ... τοῦ... αἰχμῆς...

- ... 0,30 μ...
(μένουν) εἰς τὸ χωρ...
έγοντο (ἢ πὺς λέ...
... 0,30 μ...
... πρὸς ἅλλα πρόσωπα...
... ἀπ' αὐτοῦς τὰ...
... τῶν σπινθύνων κ...

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .... ἐθερίζοντο... καὶ... θερίζονται
... εἰς... ὕψος... 0,25... 0,30 μ... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). .... ἐξήμεναν... καὶ... θείονται... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .... οἱ... ἐθερίζοντο... οἱ... θερίζονται...
... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους... καὶ...
... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους... καὶ...
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .... οἱ... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους...
... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους... καὶ... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους...
... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους... καὶ... ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους... εἰς... τοῦ ἐδάφους...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *Περικαί... ἀγκυαλίες* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

... *Θερίσαντες ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες, ὕπῆρχον,
δὲν ὑπαρχόντων καὶ θεριστῶν οἱ ὁμοῖοι. ἤρ-
χοντο καὶ ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὰν τὸν σκοπόν...
ἀπὸ τῶν τοποθετούμενων*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι ; με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκαπτήν (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

... *Οὕτως... ἡμείβοντο... μετὰ... ἡμερομισθίου...
εἰς... χρῆμα... μετὰ... φαγητοῦ* .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

... *οἱ ἄνδρες... ἔφερον... εἰς... τὴν... ἀριστεράν...
χεῖραν... ζυγὸν... ἀριστεράν (Παραμαρίαν)
ἑκάστη... ἔργου... ἐργασίας... τὴν... πρώτην
ἡμέραν... ἀριστεράν... εἰς... τὴν... μέσην... τοῦ
σώματος μετὰ... ἑκάστην εἰς ὑψίστου*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἐδὲ δὲ τοῦ ἀποστολῆ· καὶ ἀπὸ τῶν ὁ. Περὶ τῶν
ἡ πῖπας. Ἀντιπῖπας. ἡ. Περὶ τῶν. ἡ. Περὶ τῶν. ἀποστολῆ
ὡς ἀπὸ τοῦ ἡ πῖπας. Ἐν τῶν τοῦ ἀποστολῆ

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. ....

Doc

- 6) Πού την τελευταίαν, ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ή άλλο τι
 θείον... την τριχοειδή ήμιναν...

Διφραμόν, ... οἱ Διφραμοί ... ἀγέμνη ... ἀγέμνη ...
 μί ... σάχης ... καὶ τὰ ... ἀποσέφεροτ' ... εἰς το ...
 ἀφεντιμὸν ... εἰς το ... ἀφεντιμὸν ... ἀφεντιμὸν ...
 ὡς ... (Τοῦ ... ἀφεντιμὸν ... ἀφεντιμὸν ...
 σάχης ... μωρὸν ... εἰς ...)

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;.....

το δ. διατάγματα... έγιναν... ερίων... μοχ...
το δ. εφ' όσον, πάλιν... εστ' όσον... επιζημιών...

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

.. Ἄντ'... δ'... ἀντιπῶς... βωιδεν... ἡμα...
 ... ζου... εἰς... εἰς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

.. τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...
 ... τῶν... ἀντιπῶς... ἡ... ἀντιπῶς... ἔδενε...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσθληθίζετο πάλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπὴ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

...ξίγ... ἐφυκινθίζετο... ἢ διατροφῇ... κλπ.
...ζώων... κατὰ... γέν... διμύν... μὲ... ξηρὰ χόρτα
...Μ... διατροφῇ... κλπ... ζώων... ἐξίγειτο...
...μὲ... μαζαρεύει... καὶ... μαριώ... καὶ
...μὲ ξηρὰ ξηρὰ χόρτα

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). ...καὶ... ξηρὰ χόρτα... ἐθερίζετο... καὶ...
...μὲ...
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ...Τὰ... δόξα... μὲν... ἐν...
 ...νύξου... ἡμεῖς... ἐδίδοντο... ἐμὰ... μὲν...
 ...θὰ... μὲν... ἐδὶ... τὰ... δόξα... ἔργα...
 δὲν ἐκρηγνύοντο.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

...Τὰ... δὲματία... μεταφέροντο... οὐκ...
 ...τῶν... ἐν... ἀλώνι... εἰς... ἄλλαν...
 ...δὲν... (ἀ... ἐν... ἐν... ἐν...)

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμνιά, θεμνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ....

...ἔξ... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
 ...δὲματία... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
 ...δὲματία... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

...ἔξ... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
 ...δὲματία... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
 ...δὲματία... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

...ἔξ... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
 ...δὲματία... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
 ...δὲματία... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. το'...

.. ἀ. γ. κ. ι. ... ἀ. ν. π. κ. ε. ... εἰς . ὅ. γ. α. ... το' . α. κ. ρ. ι. α. ... καὶ ...
.. π' . . ἀ. ρ. π. κ. ε. ... γ. α. ν. . ἐ. κ. ρ. κ. α. ... κα. τ. ο. κ. α. ν. ... κ. ρ. ι. κ. α. ν. ...
καὶ' ἐκείνῳ ἀπεριόριστον χρόνον

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἐ. ρ. α. γ. α. ... δ. ε. . ἡ. ο. γ. ρ. α. ν. ... καὶ' . . ἐ. ρ. η. γ. α. ... 15. Αὐ. γ. ο. υ. ὅ. γ. ο. υ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

..... Χ. κ. ρ. α. ... το' . . γ. α. κ. ρ. α. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἐτος, πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

... Πρὸ' αὐτῶν . . ἐ. κ. ρ. κ. α. ν. . . γ. α. ν. . . ἀ. γ. κ. α. ν. ο. υ. ... το' .
.. ἀ. γ. κ. α. ν. . . ἐ. κ. α. ρ. ι. κ. α. ν. . . μ. ι. . . ἐ. δ. ι. α. ν. . . γ. α. κ. ρ. α. ν. .
.. ἐ. κ. . σ. ι. δ. η. ρ. ο. υ. ... καὶ' . . γ. α. κ. ρ. ι. κ. α. ν. . . γ. α. κ. ρ. ι. κ. α. ν. . .

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

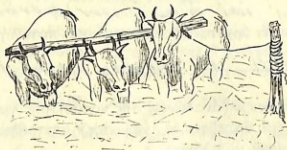
Δ. ε. κ. ... ἐ. κ. ρ. κ. α. ν. . . κ. ρ. ι. κ. α. ν. . . κ. ρ. ι. κ. α. ν. . .
καὶ' . . ὥ. ρ. α. ν. . . ὁ. γ. γ. α. . . γ. α. κ. ρ. α. ν. . . γ. α. κ. ρ. α. ν. . .
κ. ρ. ι. κ. α. ν. . . ἀ. γ. κ. α. ν. ο. υ. ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Η. τοιοῦτον... αὐτὸν... εἰς... αὐτὸν... αὐτὸν...
 αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...
 αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεὶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

α). Διὰ... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...
 β). Διὰ... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...
 ... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

..... Ἡμέρ' αὐτὴ 10^{πρ} πρῶτην καὶ.....
..... διακόπτεται αὐτὴ 5^{πρ} μ.μ.....
.....
.....
.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

..... Διχάλι... ξύλον καὶ... ξιφάλαξα.....
..... ὀνερμαχόμικτον... παρκοχόϊ... ἔσσανα... ξύμινα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράν' ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἅλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; ....

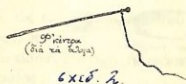
..... οὐ... ξιφάλαξα... καὶ... ξιφάλαξα...
..... αὐτὸν... ξιφάλαξα... καὶ... ξιφάλαξα...
..... ξιφάλαξα... καὶ... ξιφάλαξα...
..... ξιφάλαξα... καὶ... ξιφάλαξα...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

..... Ἡμέρ' αὐτὴ 10^{πρ} πρῶτην καὶ.....
..... διακόπτεται αὐτὴ 5^{πρ} μ.μ.....
.....
.....
.....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *ἔξι μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...*

... ἑξὶ μ. α. ... ἡ ἡμερὴν ... ἡ ἡμερὴν ... ἡ ἡμερὴν ... ἡ ἡμερὴν ...
... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (Ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάμπηδες, καλούμενοι ἀλωνασταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδινὰ ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...
... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...
... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...
... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...
... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ... ἑξὶ μ. α. ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κυματωτό διὰ τὸ κοπάνεμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

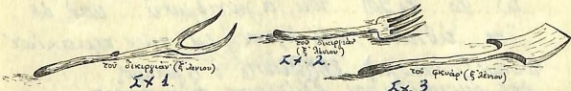
... Ἀλω. κί. χνι., εἰ. χνι. κί. χνι. .... ; Ν. κί. μαρ. μέν. χ. γέ.
... φυσ. ἀ. ἐρ. ... καί. χ. κί. χνι. ... κα. μαρ. με. γ. ν. με. ρι. με.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... το 1920 ... τὸν ...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλώνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

... Ἀχυρομαρ. με. ... Σωρ. ὡ. ἐ. ... με. ... φιν. ἀρ. ... ὁ. ἔ. ρι. ον
... ε. χ. 3 ... καί ... μαρ. με. γ. ο. ὁ. ε. χ. 2

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

50. ἀνηματιζόμενος... βίβρος... ἔχῃ... ἀπῆμα... ἐωρίμηνος...
 χαρμίνεκα... ἐν... σίδερα... μί... δερμάκον... βιόρβαν...
 δια... κα... ἀποφύγαν... τὰ... μὲν γὰρ... καὶ...
 δια... κα... εἶναι... ὅσοι... ὅσα... ἐωρίσι... ἀδερνίσι (χρ)

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Μὲ τεράχαιο παροδοῖ' αὖ
τοῖ παλιγγεῖν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A@HNnN

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Μικρὰ ἄνδρας καὶ γυναικα ὅχι
εἰδυοί γινώσκῃς εἰς ἀπολύτην

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δευτέρον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.. Σίμωνας... μόνος γὰρ... ἔβην μενερὰν ὁρᾶτο.
 .. εἰς... τὸ... γέρον... τοῦ... ἀγῶνισμοῦ... καὶ... βέ...
 .. ἕνα... εἰδυόν... σερῶμα, ἔμ... τῶν... τεμαχίαν
 τῶν... (μύστακα)... ἔβην... ὁ... ἀγῶνισμος...
 αἱ... εὐνοί... εἰς... ὁ... ἀγῶνισμος...

- 5) Πώς γίνεται ή ζευξίς των ζώων δια το δεύτερον, ως ανωτέρω, άλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Έ

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

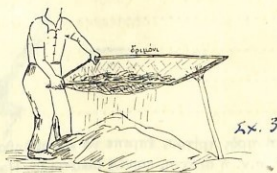
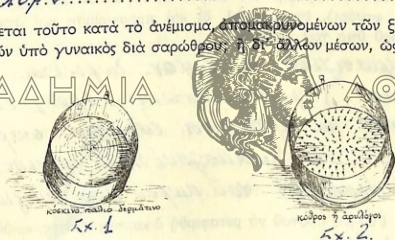
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

.....Γίνεται... μὲ... εἰδική... μηχανή... (φουμαζιά)
 ...πρὸς... ὁμοίαν... μηχανή... μὲ... ἄχρια...
 ...κόρτα.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . . . . .

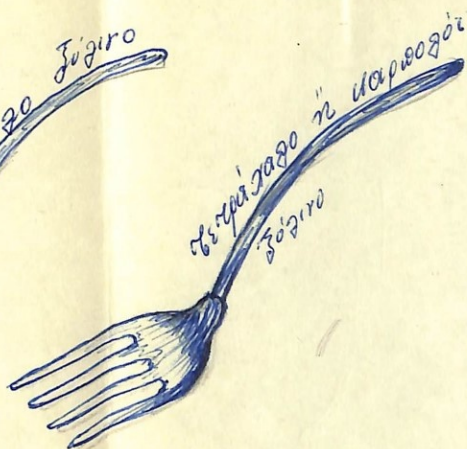
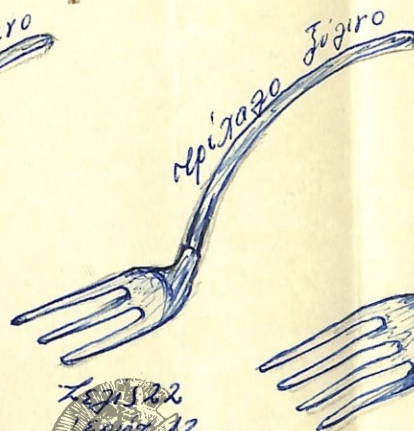
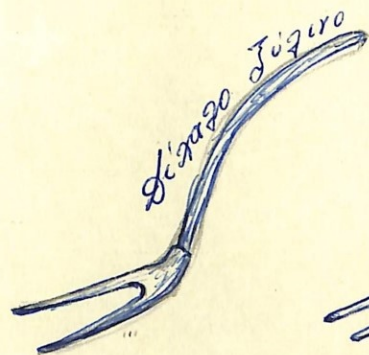
.... *Μεγάλα... σπύρι... φαντασμα... ὠροῖ... διαζο...
... καὶ... καρποῦ... ἀνὰ... τὰ... κοντρά... τιμάχια... τῶν
... εἰσάχυσιν, ὁ... μαρμαῖ... ἐκρημορῖζο... καὶ... ἰσχυρ...
... νίγχο... οὐκὴδὺς... ὑπό... γοκαμὸς, μὲ... ὀρμαίνε
... εκ, 3... καὶ... νόμισμα... ὀρμαίνε... εκ... 1.....*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ . . . . .

*Σχηματίζεται... ὡς... ὠροῖ... ὠροῖ... μὲ...
... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ...
... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ...
... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ...
... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ...
... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ... ὠροῖ...*

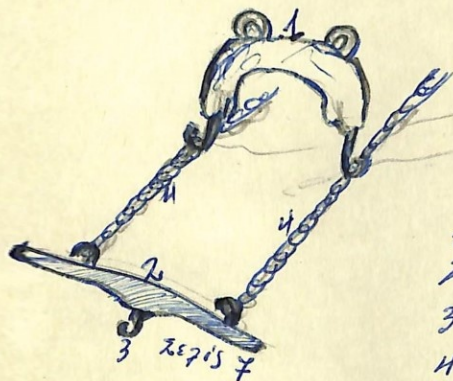
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . . .

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχείον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Καράσι
2. Φάραγγα
3. Γάντζος
4. Τραβήτρα

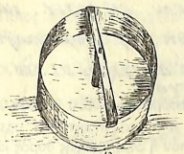

Βιδούρα ἢ
τιμωστής 12
2 βιδούρες
σταμνός

Σελ. 29 ἐρωτ. 2.

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

..*Η.ε... ἀφειζαί... ὠρέ... φρίτου... πατελά-*
..*δοπο... εἰ... χρῆμα... καί... ἄρι... εἰς...*
..*εἶδος*.....

μισοκοίλι

κουτέλι

Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

..*εἰ... εἶδος... πατελάδοπο... ὠ... ὠαυαδίατινο,*
..*πα... ἀγοφυλακιάτινο... καί... κα... γυφτιάτινο...*
..*ὄ... μέτρον... ἐν... χρῆσι... ἔπο... ἢ... βι... δούρα...*
..*χωρητικότητες... ἂν... ἀ... δυν...*.....

Ποῦ ἀππεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

..*ο... κορυφ... ἀπορριμν... ἐπο... ἐπ... εἰ...*
..*κα... οἰκίας... ἀ... εἶδη... ἀρι... κα... δούρα, ὠαυα-*
..*μιμήνα... ὠ... ὠαυατινο... κα... , χωρητικότητες... ὠ... ὠαυα...*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀππεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....*Προσευχόμενοι... φωτιά...*.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

.....*Οἱ... κῆποι... τοῦ... Χωριού...*.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

.....*Οἱ... Νέοι... τοῦ... Χωριού... ἐμάχονται... Τὴν...
...φωτιά... τοῦ... Χωριού... 6... ἡμέρας... ἐκπαιδεύονται*.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....*Η... συλλέγονται... ἐκείνοι... εἰς... πύλιν...
...τοῦ... τοῦ... Χωριού...*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαί, ᾠδαί, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

2) Πηδῆματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

.....*Προσευχόμενοι... τοῦ... Χωριού...*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ